

Utbildningsdepartementet

Yttrande - Remiss Framtidens specialistsjuksköterska (SOU 2018:77)

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över rubricerade remiss Framtidens specialistsjuksköterska

Sammanfattning

Region Jönköpings län lämnar följande sammanfattande synpunkter på förslaget. För att kvalitetssäkra utbildningarna och för att vara anställningsbar nationellt behöver utbildningens innehåll och kvalitet säkerställas nationellt. Region Jönköpings län framhåller också att det är viktigt att vårdgivare är delaktiga i innehållet i utbildningarna, för att kompetensbehoven och utbildningen ska matchas. Vidare är flexibilitet och samverkan mellan lärosäten av stor vikt. Region Jönköpings läns er positivt på ökad finansiering av VFU liksom ökat antal fristående kurser. Kompletterande synpunkter lämnas nedan.

Synpunkter på förslaget

Region Jönköpings län lämnar följande sammanfattande synpunkter på förslaget. För att kvalitetssäkra utbildningarna och för att vara anställningsbar nationellt behöver utbildningens innehåll och kvalitet säkerställas nationellt. Genom ett statligt ansvar för högskoleutbildningarna kan utvärderingar och därmed kvalitetsäkring göras på nationell nivå. Vidare behöver ett strategiskt arbete med kompetensbehov och fördelning av utbildningsplatser ske nationellt. En samordning av utbildningarnas mål, kriterier och bedömningsinstrument är viktig för att kvalitetssäkra både teoretisk utbildning och verksamhetsförlagd utbildning.

Förutom de tre inriktningarna intensivvård, anestesi och operationsvård bör det även prövas om barns specifika behov tillgodoses i den öppna inriktningen. Det är viktigt att utbildningarna utformas utifrån hälso- och sjukvårdens behov och inte utifrån lärosätenas förutsättningar. Den pågående omställningen till nära vård liksom ökad psykisk ohälsa måste beaktas tillsammans med vikten av kunskap om vårdprocesser då det finns behov av ett mer processororienterat arbetssätt. Det är viktigt att den generella specialistsjuksköterskeexamen innehåller geriatrik och psykiatri eftersom dessa patientgrupper finns inom alla specialiteter.

Region Jönköpings län anser att arbetslivserfarenhet som sjuksköterska ska vara ett antagningskrav för specialistsjuksköterskeutbildning. Vår erfarenhet är att det krävs en omfattande introduktion innan man blir trygg i sin roll som sjuksköterska, vilket inte kan ersättas av enbart ytterligare utbildning. Vi anser även att utbildning där arbete och utbildning kombineras underlättar lärande, varför utbildning på halvfart ofta är en bra lösning.

Region Jönköpings län vill trycka på att det är viktigt att vi som vårdgivare ges möjlighet att vara delaktiga i utbildningarnas innehåll, för att kompetensbehoven och utbildningen ska matchas. Det är också viktigt med flexibilitet mellan universitet, för att medarbetaren ska kunna läsa grunden så nära hemorten som möjligt och komplettera med specialisering på annan ort vid behov. Viktigt är också med en styrning så att universitet och högskolor samverkar för att säkerställa att utbildningar finns tillgängliga utifrån behovet av långsiktig kompetensutveckling och jämlik vård i hela landet.

Region Jönköpings län ställer sig även bakom förslaget avancerad klinisk specialistsjuksköterska som nytt reglerat yrke. Sambandet mellan grund-, specialist- och avancerad kliniks specialistsjuksköterskeutbildning behöver ses över samlat. Det behöver klargöras hur de förhåller sig till varandra avseende innehåll och nivå för en tydlig progression. Fortsatt arbete behövs med att tydliggöra kompetensmixen och definiera arbetsuppgifter och att gå mot ett mer processororienterat arbetssätt. Genom införandet av en ny reglerad utbildning finns möjlighet till införande av nya roller där så önskas.

När det gäller föreskrifter kring fortbildning finns risk för att för stort fokus läggs på vidareutbildning genom kurser och konferenser. Effektivt lärande sker i stor utsträckning i goda lärmiljöer i vardagen, vilket är svårare att föreskriva om och att mäta. Kunskapsstyrning, att omsätta forskning till praktik och att arbete med att förbättra kvalitet är viktiga delar av lärande och kompetensutveckling.

Ökad finansiering av VFU välkomnas då ersättningsnivåerna idag inte motsvarar de kostnader regionen har för VFU. Ökade forskningsanslag skulle också påverka verksamheten positivt.

Öronmärkta medel för ökat antal fristående kurser är positivt och möjliggör verksamhets- och personanpassad fortbildning. Kurserna bör tas fram tillsammans med avnämarna och skulle även kunna ingå i de olika specialistsjuksköterskeprogrammen.

Slutligen ställer sig Region Jönköpings län positiv till förtydligandet av möjligheten till förenade anställningar inom området vårdvetenskap.

Maria Frisk
Regionstyrelsens ordförande

Agneta Jansmyr
Regiondirektör